

LASTENKIRJAT PERHETYÖSSÄ

Perhetyötä tekevät voivat hyödyntää lastenkirjallisuutta monin tavoin perheiden parissa.

- Kirjojen avulla lapset saavat eväitä elämään ja pystyvät käsittelemään tunteita. Pienimmät nauttivat läheisyydestä ja kuvien katselusta sekä lukemisen rytmistä vaikka eivät tarinaa vielä ymmärtäisikään.
- Kirjojen aiheet voivat auttaa käsittelemään lapsen elämän tärkeitä asioita, kuten avioeroa, pikkusisaren syntymää, koulun aloitusta, hammaslääkärinä tai sairaalan menoa, äidin väsymystä, sisaruskateutta, ruokailutottumuksiin vaikuttamista, liikuntakasvatusta tai muotojen värien ja numeroiden hahmottamista.
- Kirjojen lukua voi käyttää työmenetelmänä päivittäin.

Valmistelu

- Kirjojen löytymisessä auttavat ammattilehtien lastenkirjaesittelyt, kirjaston ammattitaitoinen henkilökunta tai kirjaston valikoimaluettelo. Verkossa kirjoja voi valita aiheiden mukaan esim. Oulun kaupunginkirjaston [Kakaravaara-palvelussa](#).
- Perheeseen mukaan otettavat kirjat kannattaa suunnitella perheen ja lasten tilanteesta nähdessä:

- Minkä ikäisiä lapset ovat?
- Millä tavalla haluat auttaa lapsia käsittelemään asioita ja tapahtumia kirjojen avulla?
- Mihin asioihin on neuvolassa kiinnitetty huomiota?
- Minkä vuoksi perhe tarvitsee apua?
- Millainen tilanne perheessä oli edellisellä kerralla?
- Mistä kirjoista perhe voisi hyötyä?
- Millä haluat piristää ja virkistää leikkejä ja luovuutta?
- Osa kirjoista kannattaa valita vain kauniiden kuvien tai mukavien lorujen mukaan.

Perheessä

- Jos lapset ovat jo tuttuja, kirjojen lukeminen on hyvin luontevaa ja odotettavissa oleva tapahtuma. Lapset kysyvät yleensä heti, millaisia kirjoja työntekijällä on mukana ja milloin niitä voidaan lukea?
- Kirjat voi antaa katseltavaksi jo etukäteen ja kukin vuorollaan saa valita niistä mieleisensä luettavan.
- Lapset voivat lukea kirjoja vierailun aluksi, kun vanhemman kanssa vaihdetaan muutaman sanan tai tilanteessa, kun lapset villiintyvät ja tarvitsevat rauhoittumishetken. Usein ulkoillaan ensin ja sitten tullaan sisälle lukemaan kirjaa.
- Vierailu voidaan aloittaa lukemalla ensin kirja ja sitten jatkaa leikkiä kirjan tarinaa mukaillen, jolloin kaikki tietävät miten leikki etenee ja mitä siihen kuuluu esim. punahilkka-leikki tai kolme Mikko-pukkia.
- Tarinaan liittyviä kuvia voi myös piirtää tai värittää. Lopuksi kannattaa keskustella esimerkiksi: Mikä oli kirjan mukavin kohta? Mikä oli pelottavin? Mikä sivu oli kaunein?
- Kirjan ääneenlukemisessa käytetään apuna eleitä, äänenpainoa ja koko persoonallisuutta.
- Usein myös vanhemmat seuraavat mielellään lukuhetkiä.

Tutustuminen kirjan avulla

- Jos käsillä on ensimmäinen vierailu perheessä, kirjojen luvulla on helppo aloittaa tutustuminen. Lasta pyydetään valitsemaan oma tai perhetyöntekijän tuoma kirja, joka on kaikkein kivoin tai jonka hän tahtoo kuulla.
- Lapsiin tutustuminen on helppo aloittaa lukemalla kirjoja yhdessä, pienimmät haluavat syliin kuuntelemaan.

Kehitys ja toteutus: Taivalkosken kirkonkylän alakoulu, Taivalkosken kirjasto ja Taivalkosken neuvola.